

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Saskia Doek S.Doek@weert.nl, 0495-575487	DJ-2910559
Portefeuillehouder	: M.B. (Michèle) Ferrière	Zaaknummer: 2910552
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

IZA Transformatieplan Midden-Limburg West.

Voorstel

1. Besluiten tot het mee indienen van het Transformatieplan Midden-Limburg West (bijlage 1), bij de zorgverzekeraar dat uitsluitend wordt uitgevoerd onder de voorwaarde dat de voor de gemeente(n) voorziene investeringen zoals opgenomen in de begroting van het plan worden gedekt vanuit de SPUK-transformatiemiddelen;

Bij goedkeuring van het Transformatieplan Midden-Limburg West:

2. Overeenkomstig art. 10:4 Algemene wet bestuursrecht in te stemmen met de bij het Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit Integraal Zorgakkoord 2024 – 2027 Midden – Limburg West verleende mandaat, volmacht en machtiging, om als penvoerder op te treden in het kader van de aanvraag SPUK transformatiemiddelen IZA 2024 – 2027 (bijlage 2);
3. De Samenwerkingsovereenkomst in het kader van SPUK-transformatiemiddelen IZA aan te gaan (bijlage 3);
4. De Overeenkomst Transformatieplan met de gemeente Leudal, Nederweert en de zorgverzekeraar aan te gaan (bijlage 4).
5. Aan wethouder Ferrière mandaat, volmacht en machtiging verlenen om de verklaring ten behoeve van de handtekenronde transformatieplan te ondertekenen (bijlage 5).

Inleiding

De VNG heeft in september 2022 namens de gemeenten, en samen met zorgpartijen, verzekeraars en het ministerie van VWS, het Integraal Zorgakkoord (IZA) ondertekend. Het IZA richt zich op de houdbaarheid van het zorgstelsel en heeft als doel de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Zie ook de betreffende raadsinformatiebrieven van 19 september 2023 (DJ-2199344) en 19 december 2023 (DJ-2363714) waarin de doelstellingen van het IZA verder zijn toegelicht.

Regiobeeld en regioplan: 5 pijlers

Voor de regio Noord- en Midden-Limburg hebben partijen in 2023 een regiobeeld opgesteld. Dit beeld geeft op basis van cijfers weer hoe de regio scoort op de diverse doelen van het IZA. Vandaaruit is het IZA Regioplan opgesteld met de opgaven en doelen waar de regio de komende jaren aan wil werken. Het regioplan bestaat uit vijf pijlers:

In te vullen door het B&W secretariaat:

- ☐ Akkoord
☒ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
☐ Anders, nl.:

- ☐ Niet akkoord
☐ Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 08-07-2025 Nummer: 11

De secretaris,

- (1) (Mentaal) Gezond vooruit,
- (2) Regionale digitale organisatie van zorg en welzijn,
- (3) Langer en beter thuis vooruit,
- (4) Toekomstbestendige arbeidsmarkt, en
- (5) Nationale visie gezondheidsinformatiestelsel.

In 2024 zijn zorg- en welzijnsaanbieders en gemeenten aan de slag gegaan om samen te bezien welke stappen of projecten nodig zijn om de doelen voor onze regio te bereiken.

Transformatiemiddelen

Het rijk heeft voor het uitwerken van de afspraken in het IZA transformatiemiddelen beschikbaar gesteld, waar zorgpartijen en hun partners plannen voor kunnen indienen. De zorgverzekeraar beoordeelt de transformatieplannen, op basis van landelijk vastgestelde criteria. Het was de bedoeling dat de zorgverzekeraar ook de middelen zou verdelen, maar vanwege wettelijke beperkingen mag een zorgverzekeraar geen middelen overmaken aan een gemeente. Daarom heeft het ministerie van VWS een deel van de transformatiemiddelen apart gehouden voor de kosten die gemeenten maken in het kader van de transformatieplannen. Deze middelen kunnen via de *Regeling specifieke uitkering transformatiemiddelen IZA 2024-2027* bij VWS worden aangevraagd, op basis van een door de zorgverzekeraar goedgekeurd plan.

Twee transformatieplannen

Vanuit bestaande samenwerkingen in de regio zijn twee afzonderlijke transformatieplannen opgesteld: één voor de regio Noord- en Midden-Limburg-Oost (NML-O) en één voor de regio Midden-Limburg West (MLW).

Het transformatieplan van de regio Noord- en Midden-Limburg Oost (NML-O) bevat twee projecten die voor Midden-Limburg West van toepassing zijn, namelijk de projecten Mentale Gezondheidsnetwerken en Zorgstart. Dit plan is op 1 april 2025 door het college behandeld en de raad is hierover geïnformeerd op 1 april 2025 (DJ-2839704).

Het transformatieplan Midden-Limburg West is nu ook gereed en richt zich op pijler 2 Digitalisering in de keten en op pijler 3 Langer en beter thuis vooruit, door in te zetten op vitale wijken en dorpen.

Doel(en)

Het Transformatieplan Midden-Limburg West (bijlage 1) draagt bij aan de volgende doelen:

1. Inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk;
2. Inwoners kijken naar elkaar om;
3. Inwoners wonen zo lang mogelijk zelfstandig.

Het past ook bij de doelen van het gezondheidsbeleid *Positief Gezond Weert 2025-2028* en het Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Limburg West 2024-2027.

Resultaten

De resultaten van het transformatieplan zijn vooral gericht op het op gang brengen van de beweging naar preventie, gezonde leefstijl en samen zorgen.

Voor het project digitalisering zijn de resultaten vooral gericht op het vergroten van efficiency en effectiviteit, zodat met minder personeel dezelfde of meer zorg geleverd kan worden. Voor alle interventies zijn KPI's opgenomen in een mijlpalenplanning, waarmee de voortgang kan worden bewaakt.

Activiteiten

De activiteiten worden beschreven in bijgevoegd transformatieplan.

Argumenten

- 1.1. *Het transformatieplan Midden-Limburg West geeft een impuls aan de gewenste beweging naar preventie, gezonde leefstijl, samen zorgen en toegankelijke, betaalbare zorg.*

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) zet in op transformatie van de zorg. Partijen kunnen hiervoor een transformatieplan indienen bij de zorgverzekeraar. Het transformatieplan Midden-Limburg West bevat twee projecten: 'Digitalisering van de keten' en 'Vitale wijken en dorpen'. Met het uitvoeren van deze projecten wordt een bijdrage geleverd aan het bereiken van de IZA-doelstellingen.

- 1.2 *Het IZA transformatieplan Midden-Limburg West past bij de IZA-doelstellingen, de doelstellingen van het gemeentelijke gezondheidsbeleid en het beleidsplan Sociaal Domein Midden-Limburg West.*

Het project voor Pijler 2 'Digitalisering in de keten' zet in op het herinrichten van bestaande zorgpaden (onder andere COPD, diabetes, kwetsbare ouderen en astma) tot hybride zorgpaden, waarbij de reguliere zorg wordt aangevuld met digitale zorg. Dit draagt bij aan betere toegankelijkheid, efficiëntie en kwaliteit. Ook wordt een (virtueel) Medisch Service centrum ingericht waarmee op afstand diensten (telemonitoring en beeldbellen) worden geleverd, waardoor zorg zoveel mogelijk in de eigen leefsituatie georganiseerd kan worden. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan het verbeteren van digitale vaardigheden bij patiënten en zorgverleners als randvoorwaarde voor een succesvolle implementatie van de hybride zorgpaden.

Het project 'Samenlevingsopbouw/Vitale wijken en dorpen' omvat een aantal interventies, die gericht zijn op het beter samenwerken in de wijk van zorg- en welzijnsprofessionals onderling, van zorg- en welzijnsprofessionals met de inwoner en zijn informele netwerk. Zo zal er onder meer een pilot worden uitgevoerd met het inrichten van 'woonzorgzones', zodat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, ook als men minder mobiel is of (intensieve) zorg nodig heeft. Binnen een woonzorgzone zijn diverse voorzieningen aanwezig, zoals bijvoorbeeld eerstelijns zorg (huisarts, fysiotherapeut), supermarkt, dagactiviteiten, eetpunt en 24/7 (digitale) zorg en ondersteuning, inclusief alarmering en verpleegkundige expertise. Het inrichten van woonzorgzones past bij de door de raad vastgestelde Woonzorgvisie 'Een eigen (t)huis, een plek onder de zon' (raadsbesluit 25 oktober 2023).

Andere interventies zijn: Pluspraktijken (toekomstbestendigere huisartsenpraktijken), Academie voor Zelfzorg (zodat patiënten en mantelzorgers eenvoudige medische handelingen zelf kunnen verrichten), samenlevingsopbouw (gericht op het vormen en versterken van informele netwerken) en vroegsignalering: het structureel signaleren en doorgeven van opvallende veranderingen bij kwetsbare ouderen door medewerkers die regelmatig in contact staan met deze doelgroep, bijvoorbeeld medewerkers Hulp bij het huishouden (HBH). Bij alle interventies wordt gewerkt vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid.

Beide projecten dragen bij aan de doelstellingen van het IZA (toegankelijke en betaalbare zorg), het gezondheidsbeleid van de gemeente Weert (inzet op preventie en positieve gezondheid) en het beleidsplan Sociaal Domein (inwoners kijken naar elkaar om, inwoners wonen zo lang mogelijk zelfstandig thuis).

Voor de gemeenten zijn vooral de interventies uit pijler 3 'Vitale wijken en dorpen' van belang. Deze interventies zijn een intensivering van al ingezet beleid. De interventies uit het transformatieplan dienen dan ook aan te sluiten op bestaande inzet en aanpak in de lokale situatie, zodat na afloop van de transformatie-planperiode succesvolle interventies beter geborgd kunnen worden.

- 1.3 *Aan het mee indienen van dit plan verbinden de gemeenten de voorwaarde dat de middelen die gemeenten moeten inzetten, kunnen worden gedekt uit de SPUK-transformatiemiddelen IZA.*

Met het financiële voorbehoud wordt bereikt dat de gemeenten door het mee indienen van het transformatieplan niet verplicht worden zelf een financiële bijdrage te leveren als er onverhoopt géén SPUK-transformatiemiddelen worden toegekend door het ministerie. Ook doen we op dit moment geen toezeggingen voor de periode na afloop van het transformatieplan, in afwachting van de uitkomsten van de onderhandelingen van de VNG met de rijksoverheid over een structurele verhoging van middelen voor het sociaal domein.

- 2.1 *Voorwaarde voor het aanvragen van de SPUK-transformatiemiddelen bij het ministerie van VWS is dat de gemeenten gezamenlijk een penvoerder aanwijzen.*

In artikel 6 lid 4 sub d van de *Regeling specifieke uitkering transformatiemiddelen IZA 2024-2027* is opgenomen dat indien meerdere gemeenten deelnemen aan een transformatieplan, er een bewijsstuk moet worden overlegd, waaruit blijkt dat de penvoerder bevoegd is om de aanvraag namens de andere gemeenten in te dienen. Met bijgevoegd mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit wordt aan deze voorwaarde voldaan (bijlage 2). De gemeenten Nederweert en Leudal dragen door het nemen van het besluit mandaat-, volmacht- en machtiging de benodigde bevoegdheden over aan de gemeente Weert. Weert zal dus als penvoerder optreden. In de begroting van het transformatieplan is een vergoeding opgenomen voor de kosten die voortvloeien uit het penvoerderschap.

- 2.2 *De aan te vragen middelen via de Regeling SPUK-transformatiemiddelen bedragen € 1.255.898,83, voor de periode 2025-2027.*

Na goedkeuring door de zorgverzekeraar, kan de penvoerder de in de begroting opgenomen middelen bij het ministerie van VWS aanvragen. In het plan is in de begroting per interventie aangegeven welke kosten voor welke organisatie zijn. Daarbij is 'welzijn' als aparte organisatie aangemerkt. Echter, zoals hierboven uitgelegd, kan een zorgverzekeraar vanwege wettelijke beperkingen geen middelen overmaken aan niet-zorgaanbieders. Concreet betekent dit dat de inzet van welzijn en gemeenten door de penvoerder moet worden aangevraagd bij het ministerie van VWS. De gemeente Weert zal de benodigde middelen overdragen aan Leudal en Nederweert, zodat zij de inzet van hun eigen welzijnsinstelling kunnen faciliteren.

Het bedrag is als volgt opgebouwd en betreft de totale periode 2025-2027:

Kosten sociaal domein transformatieplan IZA MLW	
Aandeel overkoepelende kosten	€ 38.920,00
Aandeel Academie voor zelfzorg	€ 29.123,47
Aandeel Samenlevingsopbouw (100%)	€ 1.187.850,36
Totaal	€ 1.255.893,83

3.1 *De afspraken tussen de gemeenten onderling omtrent de uitvoering van het penvoerderschap leggen we vast in een samenwerkingsovereenkomst.*

Om de afspraken tussen de drie gemeenten goed vast te leggen, sluiten we ook een samenwerkingsovereenkomst (bijlage 3). In deze overeenkomst zijn ook afspraken opgenomen over het beheer van de middelen en onderlinge communicatie. De penvoerder moet de inzet van de middelen verantwoorden en eventueel terugbetalen bij het niet (volledig) behalen van de KPI's. Daarom is in de samenwerkingsovereenkomst ook nadrukkelijk een afspraak opgenomen over het commitment van alle drie gemeenten aan het uitvoeren van het transformatieplan en een afspraak over de verdeling van het eventueel terug te betalen bedrag, mochten de KPI's onverhoopt niet gehaald worden.

4.1 *Andere voorwaarde voor het aanvragen van de SPUK-transformatiemiddelen bij het ministerie van VWS is dat er een Overeenkomst Transformatieplan wordt gesloten met de drie gemeenten én de zorgverzekeraar.*

In artikel 6 lid 4 sub b van de *Regeling specifieke uitkering transformatiemiddelen IZA 2024-2027* is opgenomen dat er ook een overeenkomst tussen de deelnemende gemeente en het coördinerende zorgkantoor moet worden gesloten (verplicht onderdeel om voor de middelen in aanmerking te komen, bijlage 4). Met deze overeenkomst wordt geregeld dat de gemeenten op dezelfde manier door de zorgverzekeraar beoordeeld worden op het behalen van de KPI's. Deze overeenkomst kan pas worden aangegaan als de zorgverzekeraar goedkeuring heeft verleend.

Kanttekeningen en risico's

1. *Met de transformatieplannen worden niet alle doelen uit het IZA Regioplan gehaald.*

Zowel het transformatieplan van de regio Midden-Limburg West als het transformatieplan van de regio Noord- en Midden-Limburg Oost dekt niet de volledige opgave zoals beschreven in het IZA-regioplan, met andere woorden dit plan is niet dé oplossing voor het betaalbaar en toegankelijk houden van de zorg en het oplossen van het personeelstekort. Het is dan ook noodzaak om samen te kijken wat we als regio nog meer kunnen doen om de doelstellingen te behalen. Dit is onder de aandacht van het bestuurlijk regionaal IZA overleg en gemeenten investeren natuurlijk zelf ook al in gezondheid via het lokale gezondheidsbeleid en het plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

2. *De beweging van het IZA zorgt enerzijds voor een beperking van de kosten in de zorg, maar leidt anderzijds tot meer kosten in het sociaal domein. Hiervoor is (nog) géén structurele financiële dekking voorzien.*

Het IZA is erop gericht om de zorg toegankelijk te houden voor onze inwoners. Daarom is stabilisatie/afremmen van de zorgvraag én een verschuiving naar zelfredzaamheid, samenredzaamheid en welzijn nodig. Deze transformatiebeweging leidt tot een grotere vraag naar welzijnsactiviteiten. Daarom wordt er landelijk op ingezet om een deel van de financiële middelen van zorg structureel te verschuiven naar het sociaal domein. De VNG zet zich in om namens de gemeenten structurele middelen te krijgen die passend zijn bij de opgave waarvoor de gemeenten aan de lat staan. Met het gemaakte financiële voorbehoud bij beslispunt 1 wordt in ieder geval bereikt dat gemeenten tijdens het uitvoeren van het transformatieplan géén extra kosten maken. Er worden op dit moment ook géén toezeggingen gedaan voor de langere termijn. Het plan geeft nadrukkelijk een impuls voor betere samenwerking en leidt tot een aantal concrete resultaten en leerervaringen, die we zoveel mogelijk via de reguliere inzet zullen borgen.

3. *De SPUK-transformatiemiddelen kennen een resultaatverplichting, waardoor een financieel risico ontstaat.*

De zorgverzekeraar en het ministerie van VWS stellen de transformatiemiddelen beschikbaar onder de voorwaarde dat de beschreven resultaten worden behaald. Dit wordt gemonitord aan de hand van de in het transformatieplan opgenomen KPI's (zie bijlage 1, mijlpalenplanning). Als de resultaten (deels) niet behaald worden, moeten de middelen (deels) worden terugbetaald aan het rijk. De KPI's zijn op per interventie geformuleerd en zijn grotendeels geformuleerd als inspanningsverplichting. Ook zijn enkele realistisch haalbare resultaatverplichtingen opgenomen. Over deze insteek is vooraf overleg gevoerd met de zorgverzekeraar. Bovendien monitoren we ieder kwartaal de voortgang en bij onvoldoende resultaat kunnen we het besluit voorleggen om wel of niet door te gaan met het project. De gemeenten zijn vanaf de uitvoeringsfase vertegenwoordigd in de stuurgroep IZA Midden-Limburg West en dus nauw betrokken bij het monitoren van de voortgang.

Er is groot draagvlak voor deze projecten bij alle deelnemende partijen, want het transformatieplan met de bijbehorende KPI's, is in gezamenlijkheid door alle partners opgesteld. De zorgaanbieders zijn overigens voor eigen risico al begonnen met het werven van de programmamanager, zodat bij groen licht van de zorgverzekeraar direct kan worden gestart met de uitvoering. Het risico dat de inspannings- en resultaatverplichtingen niet wordt gehaald met een terugbetalings-verplichting als gevolg wordt als 'beperkt' ingeschat.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Aan het mee indienen van het transformatieplan Midden-Limburg West is als voorwaarde verbonden dat de bijdragen die van gemeenten worden verwacht bij de uitvoering van dit plan, worden gedekt vanuit de SPUK-transformatiemiddelen. Komen deze middelen er niet, dan is er géén financiële verplichting voor gemeenten om bij te dragen. Zolang de opgenomen KPI's worden gehaald zijn er dus geen budgettaire gevolgen.

Voor een eventuele terugbetalingsverplichting hanteren we de gebruikelijke verdeling van kosten op basis van de verdeelsleutel inwoners, die we ook toepassen in MLW bij de verdeling van uitvoeringskosten Wmo-jeugd (de kosten worden dan verdeeld in de verhouding 36-16-48):

Kosten sociaal domein transformatieplan IZA MLW		Leudal	Nederweert	Weert
		36	16	48
Aandeel overkoepelende kosten	€ 38.920,00	€ 14.011,20	€ 6.227,20	€ 18.681,60
Aandeel Academie voor zelfzorg	€ 29.123,47	€ 10.484,45	€ 4.659,76	€ 13.979,27
Aandeel Samenlevingsopbouw (100%)	€ 1.187.850,36	€ 427.626,13	€ 190.056,06	€ 570.168,17
Totaal	€ 1.255.893,83	€ 452.121,78	€ 200.943,01	€ 602.829,04

Naast het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst en de overeenkomst transformatieplan zijn er geen juridische gevolgen.

De personele inzet voor het uitvoeren van het IZA transformatieplan wordt gedeeltelijk opgevangen uit de SPUK-transformatiemiddelen (onder andere uit de overkoepelende kosten, maar ook uit kosten bij de interventie samenlevingsopbouw) en deels vanuit de reguliere formatie. Daarmee zijn er geen budgettaire personele gevolgen.

Overleg gevoerd met

Intern: Dorien van Aggel (beleidsadviseur Gezondheid), Frank van Beeck (beleidsadviseur Sociaal Domein), Patricia Vos (businesscontroller F&C), Esther Giesberts (teamleider Zorg & Participatie), Joukje Sanders (communicatieadviseur), Dwayne Heuvelmans (regisseur Leefbaarheid), Nancy Peeters (afdelingshoofd WIZ), Carina van Eijk (teamleider Wmo).

Extern: Netwerk Midden-Limburg West (zorg- en welzijnsorganisaties, woningcorporaties, gemeenten Nederweert en Leudal)

Participatie

Bij het opstellen van het transformatieplan is Burgerkracht betrokken geweest om daarmee het inwonersperspectief in te brengen. Ook heeft er een informatiebijeenkomst plaatsgevonden voor cliëntenraden en Wmo/Participatieraden. De Participatieraad sociaal domein Weert is daarnaast tussentijds regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken. Bij de uitvoering van het transformatieplan is per interventie beschreven hoe de inwoners worden betrokken.

Communicatie

Het transformatieplan richt zich alleen op Midden-Limburg West. Voor het realiseren van de doelstellingen van het IZA werken we samen met gemeenten, zorg- en welzijnsaanbieders op schaal van Noord- en Midden-Limburg. Daarom zullen we het bestuurlijk regionaal IZA overleg schriftelijk informeren over uw besluit en hen het transformatieplan MLW toesturen.

De raad wordt geïnformeerd via bijgevoegde raadsinformatiebrief (bijlage 6) en ook de stuurgroep IZA Midden-Limburg West wordt schriftelijk geïnformeerd. Tevens wordt de verklaring ten behoeve van de handtekenronde transformatieplan toegestuurd, zodat deze meegestuurd kan worden bij het indienen van het plan (bijlage 5).

Planning

Na goedkeuring van het plan (naar verwachting binnen zes weken na indiening) zal de gemeente Weert namens de gemeenten Nederweert en Leudal een aanvraag doen voor de SPUK-transformatiemiddelen bij het ministerie van VWS.

Indien de middelen beschikbaar worden gesteld, kunnen vervolgens de projecten worden uitgevoerd.

Evaluatie

Onderdeel van het transformatieplan is dat de voortgang wordt gemonitord aan de hand van de beschreven KPI's in de mijlpalenplanning. Eventuele voortgangsrapportages worden ter kennis gebracht van het college.

Bijlage(n)

1. Transformatieplan inclusief begroting en mijlpalenplanning;
2. Mandaat-, volmacht- en machtingingsbesluit IZA Midden-Limburg West;
3. Samenwerkingsovereenkomst IZA Midden-Limburg West;
4. Overeenkomst Transformatieplan;
5. Verklaring ten behoeve van de handtekenronde transformatieplan;
6. Raadsinformatiebrief.

